

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucijos kontaktai	Lietuvos bankas
1.2. Institucijos padalinio kontaktai	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Išorės statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Violeta Kazlauskienė ykazlauskiene@lb.lt (8 5) 268 0408
2. Institucinė aplinka (būtinės sąlygos)	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	<p>Lietuvos bankas (LB) yra Eurosistemos narys. Todėl Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo, sudarymo ir sklaidos atsakomybė nustatyta ES teisės aktais – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2533/98 su visais jo pakeitimais ir papildymais ir ECBS bei Europos Centrinio Banko statutu (5 straipsnis).</p> <p>LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2017 m.) 8 straipsnyje.</p> <p>Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją.</p> <p>Kiti dokumentai, kuriuose nustatytas įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją:</p> <p>Lietuvos banko valdybos 2009 m. gruodžio 24 d. nutarimas Nr. 241 „Dėl statistinės informacijos ir duomenų, reikalingų sudarant Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą ir tarptautinių investicijų balansą, pateikimo Lietuvos bankui tvarkos patvirtinimo“;</p> <p>reglamentai ir metiniai Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento darbų planai, kuriuose nustatyta atsakomybė rinkti, sudaryti ir skleisti išorės sektoriaus statistinę informaciją.</p>
2.2. Apsikeitimas duomenimis ir duomenis rengiančių institucijų veiklos koordinavimas	<p>LB bendradarbiauja su kitomis statistiką sudarančiomis nacionalinėmis institucijomis. Tuo tikslu yra pasirašytos statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Lietuvos statistikos departamentu ir Finansų ministerija.</p> <p>Statistiką sudarančių institucijų statistikos darbai yra įtraukti į Oficialiosios statistikos darbų programą, kaip ir LB vykdomi statistikos darbai.</p> <p>LB yra vadovaujanti institucija sudarant Lietuvos Respublikos mokėjimų balansą. Sudarant mokėjimų balanso (MB) paslaugų statistiką LB naudoja statistinius duomenis, kuriuos teikia įvairios šalies institucijos: Lietuvos statistikos departamentas (LSD), LR finansų ministerija, LR užsienio reikalų ministerija, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie LR vidaus reikalų ministerijos. LB tiesiogiai renka duomenis iš šalies pinigų finansų įstaigų.</p>
2.3. Konfidencialios statistinės informacijos apsauga	<p>Konfidencialios statistinės informacijos apsauga užtikrinama šiais dokumentais: Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 (su visais jo pakeitimais ir papildymais) 8, 8a–8c straipsniais;</p> <p>bendromis taisyklėmis ir minimaliais standartais, kuriais užtikrinamas individualios statistinės informacijos konfidencialumas, nustatytais Gairėse ECB/1998/NP28;</p> <p>Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, reglamentuojančiu fizinių asmenų duomenų apsaugą;</p> <p>Kitoms nei ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos konfidencialumas užtikrinamas Statistikos įstatymo 15 straipsniu.</p> <p>Administracinių nusižengimų kodeksas numato baudas už konfidencialių statistinių duomenų atskleidimą.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
2.4. Statistinės informacijos rinkimo užtikrinimas	<p>ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 (su visais jo pakeitimais ir papildymais) 2 straipsnis.</p> <p>LB funkcijoms, nesusijusioms su ECBS veikla, vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra LB įstatymo 8 straipsnio 2 dalis.</p> <p>LB įstatymo 54 straipsnyje numatyta, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir ūkio subjektai privalo teikti LB informaciją, reikalingą jo funkcijoms atlikti.</p> <p>54¹ straipsnyje nustatyta, kad LB turi teisę skirti baudas ir delspinigius ūkio subjektams už LB nustatytos statistinės informacijos teikimo pažeidimus, jei tokiems pažeidimams netaikoma ECB poveikio priemonių tvarka. Baudų ir delspinigių dydį, jų taikymo tvarką ir su tuo susijusios medžiagos saugojimo terminus nustato LB.</p>
2.5. Kokybės politika	<p>LB plėtoja, sudaro ir skleidžia statistinę informaciją laikydamasis kokybės politikos, kuri atitinka tarptautinių organizacijų nustatytus statistinių duomenų kokybės reikalavimus.</p> <p>LB dalyvauja rengiant ECB ir ES metines mokėjimų balanso kokybės ataskaitas, kuriose yra pateikiamas ir paslaugų duomenų kokybės įvertinimas.</p> <p>ECB ataskaita apie euro zonos duomenų kokybę yra privaloma pagal Gairių ECB/2011/23 dėl Europos Centrinio Banko statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje 6 straipsnį.</p> <p>ES reikalavimai dėl MB kokybės įvertinimo procedūrų, numatytų rengiant ataskaitas apie duomenų kokybę, yra išdėstyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos 4 straipsnyje.</p>
3. Metodika	
3.1. Terminai ir apibrėžtys	<p>Lietuvos Respublikos mokėjimų balanso paslaugų statistikos terminai ir apibrėžtys sudaryti remiantis tarptautiniais standartais, rekomenduojamais 1) TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadove (šeštasis leidimas, MBV6), 2) Eurostato metodiniuose reikalavimuose (BoP Vademecum), 3) EBPO, JT konferencijos prekybos ir vystymo klausimais, Pasaulio turizmo organizacijos ir Pasaulio prekybos organizacijos sudarytame Tarptautinės prekybos paslaugomis statistikos 2010 vadove (MSITS 2010), 4) Europos sąskaitų sistemoje (ESS 2010). Taip pat vadovaujamas 2011 m. gruodžio 9 d. ECB gairėmis (ECB/2011/23) dėl ECB statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje ir vėlesniais jų pakeitimais, 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų Bendrijos statistikos.</p> <p>Mokėjimų balansas – statistinė ataskaita, kurioje atvaizduojamos atitinkamo laikotarpio šalies ekonominės operacijos (sandoriai) su likusiu pasauliu. Mokėjimų balanse parodomos ekonominės operacijos, įvykusios tarp šalies institucinių vienetų (rezidentų) ir užsienio institucinių vienetų (nerezidentų).</p> <p>Nerezidentai – instituciniai vienetai, kurių ekonominių interesų centras yra kitose šalyse, jie yra nuolat gyvenantys ir veikiantys kitose šalyse arba gyvenantys ir veikiantys Lietuvoje trumpiau negu vienus metus.</p> <p>Mokėjimų balanso sudarymas remiasi ekonominės nuosavybės pasikeitimo principu. Ekonominės nuosavybės pasikeitimas yra pagrindas nustatant kaupimo principu pagrįstų prekių sandorių, nesukurto finansinio ir nefinansinio turto atvaizdavimo laikotarpį. Keičiantis ekonominei nuosavybei perduodama visų rūšių rizika, susiję atlygiai ir visos nuosavybės teisės bei įsipareigojimai. Teisinė ir ekonominė nuosavybės gali skirtis.</p> <p>Kaina (vertė) – mokėjimų balanso operacijos su nerezidentais skaičiuojamos rinkos verte, tačiau nesant galimybės nustatyti rinkos vertės, naudojami apskaitos atskaitomybės įrašai.</p> <p>Paslaugų statistika apima paslaugas, suteiktas nerezidentams (paslaugų kreditas arba eksportas) ir iš nerezidentų gautas paslaugas (paslaugų debetas arba importas). Paslaugos yra viena iš einamosios sąskaitos sudedamųjų dalių.</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	<p>Paslaugų rodiklių apimtis atitinka TVF bei Tarptautinės prekybos paslaugomis statistikos 2010 vadove nurodomų standartinių komponentų apimtį ir struktūrą. Duomenys apima visus šalies paslaugų eksporto ir importo srautus. Duomenys publikuojami nurodant svarbiausius partnerius.</p>
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p>MB sudedamosios dalys klasifikuojamos ir skirstomos į sektorius pagal rekomendacijas, pateiktas TVF mokėjimų balanso ir tarptautinių investicijų balanso vadovo šeštajame leidime (MBV6), Europos sąskaitų sistemoje (ESS 2010), Eurostato metodologiniuose reikalavimuose (BoP Vademecum), 2011 m. gruodžio 9 d. ECB</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
	<p>gairėse (ECB/2011/23) dėl ECB statistinės atskaitomybės reikalavimų išorės sektoriaus statistikos srityje, tarptautiniame atsargų šablone, Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos tiesioginių užsienio investicijų statistikos gairėse, 2005 m. sausio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 184/2005 dėl mokėjimų balanso, tarptautinės prekybos paslaugomis ir tiesioginių užsienio investicijų.</p> <p>Paslaugos apima standartines paslaugų grupes, nurodytas MBV6 ir išplėstiniuose Eurostato bei EBPO paslaugų klasifikatoriuose. Pagal MBV6 bei Tarptautinės prekybos paslaugomis statistikos 2010 vadovą jos yra skirstomos į 12 standartinių grupių:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) apdirbamosios gamybos paslaugos, 2) techninės priežiūros ir remonto paslaugos, 3) transportas, 4) kelionės, 5) statyba, 6) draudimo ir pensijų paslaugos, 7) finansinės paslaugos, 8) niekur kitur nenurodyti naudojami intelektine nuosavybe mokesciai, 9) telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos, 10) kitos verslo paslaugos, 11) asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos, 12) niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos. <p>Apdirbamosios gamybos paslaugos iš kitiems subjektams priklausančių žaliavų apima perdirbimo, surinkimo, ženklinimo, pakavimo ir kitas paslaugas, kurias atlieka įmonės, kurioms šios prekės nepriklauso. Apdirbamosios gamybos paslauga apima mokesčių, kurį iš prekės savininko gauna paslaugos teikėjas. Į šią paslaugą neįtraukiamas surenkamųjų konstrukcijų montavimas (įtraukiamas į Statybą) ir su transporto paslaugomis susijęs ženkinimas ir pakavimas (įtraukiamas į Transportą). Apdirbamosios gamybos paslaugos yra apskaičiuojamos iš užsienio prekybos duomenų pagal sandorio rūšį: šių paslaugų kreditas: Lietuvoje perdirbtų prekių išvežimas minus laikinas prekių įvežimas perdirbti ir debetas – perdirbtų užsienyje prekių įvežimas minus laikinas išvežimas perdirbti.</p> <p>Techninės priežiūros ir remonto paslaugos apima nerezidentams priklausančių prekių techninės priežiūros ir remonto darbus, kuriuos atlieka rezidentas (ir atvirkščiai). Remontas gali būti atliekamas remontą atliekančio subjekto buveinėje arba kitoje vietoje. Techninės priežiūros ir remonto vertė apima visas remontą atliekančio subjekto pateiktas ir į mokesčius įtrauktas detales arba medžiagas. Detalės ir medžiagos, kurios apmokestinamos atskirai, įtraukiamos į bendrąją prekybą. Į šias paslaugas įtraukiamas laivų, orlaivių ir kitų transporto priemonių remontas ir techninė apžiūra, bet neįtraukiamas transporto priemonių valymas (įtraukiamas į <i>Transporto paslaugas</i>). Taip pat neįtraukiama: statybų techninė priežiūra ir remontas (įtraukiami į <i>Statybos paslaugas</i>), kompiuterių techninė priežiūra ir remontas (įtraukiami į <i>Kompiuterių paslaugas</i>).</p> <p>Transportas</p> <p>Transporto paslaugos skirstomos pagal</p> <p>a) transporto rūšį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jūrų, 2) oro, 3) geležinkelių, 4) kelių, 5) transporto rūšys, neparodytos kitose grupėse, 6) pašto ir pasiuntinių, <p>b) paskirtį:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) keleivinis, 2) krovininis, 3) kitas. <p>Į keleivinio visų rūšių transporto paslaugas įskaitomos pajamos (mokėtojas nerezidentas) arba sąnaudos (gavėjas nerezidentas) tik už tarptautinius vežimus. Prie keleivių vežimo paslaugų taip pat priskiriama visų tipų keleivinių transporto priemonių su įgula nuoma.</p> <p>Į krovinio transporto paslaugas įskaitomos pajamos arba išlaidos už tarptautinius krovinių vežimus, neatsižvelgiant į tai, ar mokėtojas yra rezidentas, ar nerezidentas.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
	<p>Paslaugos, suteiktos gabenant krovinius į Lietuvą (Lietuvos krovinių importas), ataskaitoje nenurodomos. Suteiktos krovinių vežimo paslaugos nerezidentams – pajamos už krovinių vežimą (Lietuvos prekių eksportas), krovinių vežimas tranzitu per Lietuvą, krovinių vežimas tarp paskirties punktų užsienyje. Nurodoma ta šalis, į kurią krovinytis yra gabenamas, neatsižvelgiant į tai, kurioje šalyje yra mokėtojas. Nerezidentų suteiktos krovinių vežimo paslaugos (išskyrus geležinkelių transportą) – mokėjimai už Lietuvos krovinių, kurie negali būti priskirti prekių eksportui arba importui, gabenimą nerezidentų transportu (pvz., mantos, meno ekspozicijų, teatro dekoracijų ir pan. pervežimas). Nurodoma ta šalis, kuriai priklauso krovinio vežėjas. Nerezidentų suteiktos krovinių vežimo paslaugos (tik geležinkelių transportui) – mokėjimai už Lietuvos krovinių gabenimą užsienyje, mokėjimai už Lietuvos krovinių gabenimą tranzitu per užsienio šalis. Prie krovinių gabenimo paslaugų (tiek suteiktų įmonei, tiek įmonės suteiktų) taip pat priskiriama visų tipų krovinių transporto priemonių su įgula nuoma, pašto siuntų vežimas, keltų paslaugos.</p> <p>Kitos jūrų transporto paslaugos – su jūrų transportu susijusių krovinių tvarkymo paslaugos, įskaitant krovimą uoste; keleivių bagažo tvarkymo paslaugos; produktų laikymo ir sandėliavimo paslaugos; techninių navigacijos priemonių paslaugos; laivų brokerių paslaugos; tarpininkavimo vežant krovinius paslaugos; krovinių išsiuntimo paslaugos; stūmimo ar vilkimo atviroje jūroje ir pakrančių vandenyse paslaugos; jūrų uosto įrangos eksploatavimo paslaugos, jūrų laivų vedimo (locmanų) paslaugos, laivų gelbėjimo paslaugos; papildomos jūrų ir pakrančių transporto paslaugos, tiesiogiai susijusios su laivų eksploatavimo darbais ir tiesiogiai nesusijusios su laivų eksploatavimo darbais, pvz., ledo laužymas, laivų registravimas, prišvartavimas ir saugojimas ir kt.</p> <p>Kitos oro transporto paslaugos – oro uostuose teikiamos krovinių tvarkymo paslaugos, įskaitant krovimą; oro erdvės kontrolės paslaugos; keleivių bagažo tvarkymo paslaugos; produktų laikymo ir sandėliavimo paslaugos; tarpininkavimo vežant krovinius paslaugos; keleiviams oro uoste teikiamos antžeminių aviacijos tarnybų paslaugos (bilietų pardavimas, išankstinis užsakymas ir pan.), įskaitant kilimo ir tūpimo takų eksploatavimo paslaugas; skrydžių valdymo bokšto eksploatavimo, oro uoste esančių radiolokacinių stočių teikiamos paslaugos; gaisro gesinimo ir priešgaisrinės apsaugos orlaivių paslaugos; angaro paslaugos; orlaivių vilkimo paslaugos.</p> <p>Kitos geležinkelių transporto paslaugos – geležinkelių transportu gabenamų krovinių tvarkymo paslaugos, įskaitant krovimą; keleivių bagažo tvarkymo paslaugos; produktų laikymo ir sandėliavimo paslaugos; krovinių sugrupavimo ir jų išskyrimo paslaugos; tarpininkavimo vežant krovinius paslaugos; stūmimo arba vilkimo geležinkeliais pramoniniuose privažiuojamuosiuose keliuose, perskirstymo stotyse ir panašios paslaugos; keleivinių geležinkelio stočių paslaugos (bilietų pardavimas, rezervavimas, bagažo tarnyba) ir kitos, niekur kitur nepriskirtos, geležinkelių aptarnavimo paslaugos.</p> <p>Kitos kelių transporto paslaugos – su kelių transportu susijusios krovinių tvarkymo paslaugos, įskaitant krovimą; keleivių bagažo tvarkymo paslaugos; produktų laikymo ir sandėliavimo paslaugos; tarpininkavimo vežant krovinius paslaugos; krovinių išsiuntimo, sugrupavimo ir jų išskyrimo paslaugos; keleivinių autobusų stočių paslaugos (bilietų pardavimas, rezervavimas), greitkelių, automagistralių, kelių ir gatvių, tiltų ir tunelių rinkliavų paslaugos; kelių transporto priemonių stovėjimo paslaugos, teikiamos mašinų parkuose, stovėjimo aikštelėse ir garažuose.</p> <p>Vamzdynų transporto paslaugos apima tarptautinį krovinių, pvz., naftos ir susijusių produktų, vandens ir dujų, transportavimą vamzdynais. Neįtraukiamos skirstymo paslaugos, paprastai teikiamos per pastotes vartotojams (jos įtraukiamos į <i>Kitas verslo paslaugas</i>).</p> <p>Elektros perdavimo paslaugos apima aukštos įtampos elektros energijos perdavimo tarpusavyje sujungtų linijų tinklu paslaugas ir susijusių įrangą tarp tiekimo taško ir transformavimo taško, kur elektros energija transformuojama į žemos įtampos energiją, tinkamą teikti vartotojams ar kitoms elektros sistemoms. Taip pat įtraukiami mokėjimai už elektros perdavimą, kai jis atskirtas nuo gamybos ir skirstymo procesų. Elektros energijos teikimas neįtraukiamas. Taip pat neįtraukiamos elektros skirstymo paslaugos (jos įtraukiamos į <i>Kitas verslo paslaugas</i>).</p> <p>Kitos papildomos ir pagalbinės transporto paslaugos – paslaugos, susijusios su daugiau nei viena transporto rūšimi (pvz., logistikos centrų ir pan.) ir sunkiai priskiriamos konkrečiai transporto rūšiai. Taip pat įtraukiamos kvalifikacijos įvertinimo paslaugos, laisvalaikio ir sporto laivų priežiūra ir remontas ir muitinės tarpininkavimo paslaugos.</p> <p>Pašto paslaugos – laikraščių ir periodinių leidinių, laiškų, brošiūrų, lankstinukų ir panašių spaudinių, siuntinių ir paketų surinkimo, vežimo ir pristatymo paslaugos,</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
	<p>įskaitant pašto skyriuose teikiamas paslaugas, pašto dėžučių nuomos paslaugas. Nepriskiriamos pašto vykdomos finansinės paslaugos (piniginės perlaidos, pensijų išnešiojimas ir pan.), prekių, susijusių su pašto paslaugomis, sandėliavimas.</p> <p>Pasiuntinių paslaugos – skubiausių pristatymų arba pristatymų „nuo durų iki durų“ (laiškų, pašto siuntinių ir paketų) paslaugos. Kurjerių paslaugos apima ir atsiėmimą pagal pareikalavimą arba pristatymą tam tikru laiku.</p> <p>Kelionių paslaugos apima prekes ir paslaugas, skirtas asmeniniam vartojimui, įsigytas Lietuvos piliečių užsienyje ir užsieniečių Lietuvoje, išbuvusių lankomoje šalyje ne ilgiau kaip vienus metus. Kelionių paslaugos skirstomos į dalykinių kelionių ir asmeninių kelionių paslaugas. Į šias paslaugas neįtraukiamas keleivių vežimas jų lankomoje šalyje, kai tokias transporto paslaugas teikia tos šalies vežėjai nerezidentai, taip pat tarptautinis keleivių vežimas. Abu šie atvejai įtraukiami į keleivių vežimo paslaugas transporto paslaugų straipsnyje. Taip pat neįtraukiamos keleivių įsigytos prekės, skirtos perparduoti.</p> <p>Statybos paslaugos – statybietės paruošimo darbai, naujų pastatų statyba ir remontas, renovacija ir techninė priežiūra; inžinerinių statinių statybos darbai, mašinų ir naujų įrenginių montavimo, derinimo ir paleidimo darbai, kabelinių tinklų įrengimo darbai. Be to, priskiriama statybinių mašinų, įrenginių (monolito formavimo), įrenginių su operatoriumi nuoma, pastatų išorės valymo paslaugos. Jei generalinis rangovas rezidentas atlieka darbus užsienyje ir samdo subrangovus nerezidentus, jis nurodo tik savo suteiktų paslaugų vertę. Jei samdo subrangovus rezidentus, tai nurodo visų suteiktų paslaugų vertę. Statybinė organizacija – subrangovas nurodo suteiktų darbų vertę tik tada, kai generalinis rangovas yra nerezidentas.</p> <p>Draudimo ir pensijų paslaugos apima gyvybės ir krovinių draudimą, kitą tiesioginį draudimą, pagalbines draudimo ir pensijų fondų ir standartizuotų garantijų paslaugas. Atskirai nurodomos draudimo įmokų ir išmokų sumos.</p> <p>Finansinės paslaugos – piniginis ir kitas finansinis tarpininkavimas bei pagalbinės paslaugos, išskyrus draudimo ir pensijų fondų valdymo įmonių paslaugas. Šioms paslaugoms priskiriamos: paslaugos, susijusios su vertybiniais popieriais (vertybinių popierių rinkos maklerių, vertybinių popierių išleidimo, registravimo ir išpirkimo paslaugos), kreditinių linijų paieškos ir tarpininkavimo kreditui gauti paslaugos, tarpininkavimo organizuojant finansinę išperkamąją nuomą paslaugos, operacijų su valiuta paslaugos, finansų, akcijų ir prekių biržų bei kitos niekur nepriskirtos rinkos administravimo paslaugos, konsultavimo finansų klausimais ir netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos.</p> <p>Niekur kitur nenurodyti naudojami intelektine nuosavybe mokesčiai apima mokėjimus už franšizę ir panašias teises – sutartis, pagal kurią franšizės davėjas už atlygį suteikia ilgalaikę teisę franšizės gavėjui naudoti jo prekės vardą, ženklą, technologijas, vadybos metodus, sprendimų bei veiklos žinias ir paslaptis ir pan. Taip pat apima mokėjimus už licencijas, panaudotas moksliniams tyrimams ir technologinei plėtrai, ir mokėjimus už licencijas, skirtas atgaminti ir platinti kompiuterių programinę įrangą, garso ir vaizdo įrašus ir kitą nei garso ir vaizdo įrašai produkciją.</p> <p>Telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinės paslaugos yra skirstomos į 3 pogrupius:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Telekomunikacijų paslaugos apima garso, vaizdo ar kitos informacijos perdavimą telefonu, teleksu, telegramomis, radiju, televizijos kabeliais ir transliavimu, palydovu, elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu ir kt., įskaitant verslo tinklo paslaugas, telekonferencijų ir papildomas paslaugas. Jos neapima pačios perduodamos informacijos vertės. Taip pat įtraukiamos mobiliojo ryšio paslaugos, interneto ir tiesioginės prieigos paslaugos, įskaitant suteikiamą prieigą prie interneto. Neįtraukiamos telefono tinklo įrangos montavimo paslaugos (įtraukiamos į <i>Statybos paslaugas</i>) ir duomenų bazių paslaugos (įtraukiamos į <i>Informacijos teikimo paslaugas</i>). 2) Kompiuterių paslaugos – originalių kompiuterinių programų įsigijimas, pritaikymas ir integravimas, adaptuotos programinės įrangos kūrimas, gamyba ir tiekimas, pagal užsakymą sukurtos kompiuterių programinės įrangos įsigijimas, adaptavimas ir konfigūravimas, elektroniniu būdu platinamų masinių kompiuterinių verslo, žaidimų programų įsigijimas ir pritaikymas, programinių priemonių diegimas ir pan. bei kitos su kompiuterių technine ir programine įranga susijusios paslaugos, techninės ir programinės įrangos konsultacinės ir diegimo paslaugos, kompiuterių ir išorinės įrangos techninė priežiūra ir remontas, duomenų apdorojimas ir atkūrimas, duomenų bazės sudarymas, konsultavimas duomenų bazės eksploatavimo, kompiuterių ir periferinių įrenginių naudojimo klausimais ir kompiuterių tinklų paslaugos ir pan.

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
	<p>3) Informacinės paslaugos – žiniasklaidos priemonių aprūpinimas žiniomis, nuotraukomis, straipsniais ir kitos informacijos teikimo paslaugos, tokios kaip duomenų bazių paslaugos (duomenų bazės parengimas, duomenų laikymas ir duomenų bei duomenų bazių platinimas, įskaitant katalogus ir adresų sąrašus), teikiamos prijungties režimu ir per magnetines, optines arba spausdintines priemones. Taip pat įtraukiamos tiesioginės, nedidelės apimties laikraščių ir periodinių leidinių prenumeratos, įskaitant prenumeratą paštu, elektroninėmis arba kitomis priemonėmis, kito internetinio turinio teikimo paslaugas, bibliotekų bei archyvų paslaugas. Didelės apimties laikraščiai ir periodiniai leidiniai įtraukiami į bendrąją prekybą. Parsisiųstas turinys, išskyrus programinę įrangą (įtraukiamą į <i>Kompiuterių paslaugas</i>) arba garso ar vaizdo turinį (įtraukiamą į <i>Garso ir vaizdo bei susijusias paslaugas</i>), įtraukiamas į <i>Informacijos teikimo paslaugas</i>.</p> <p>Kitos verslo paslaugos apima labai platų įvairių paslaugų spektrą. Šios paslaugos skirstomos į 3 pogrupius:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros paslaugos, 2) profesinės ir konsultacinės valdymo paslaugos, 3) techninės, su prekyba susijusios ir kitos verslo paslaugos. <p>Asmeninės, kultūros ir poilsio organizavimo paslaugos apima garso ir vaizdo bei susijusias paslaugas, švietimo, sveikatos priežiūros, kitas asmenines, kultūros paveldo ir poilsio organizavimo paslaugas.</p> <p>Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos apima vyriausybinius sandorius (įskaitant tarptautinių organizacijų), neįtrauktus į jokiais kitas anksčiau apibrėžtas paslaugas. Įtraukti visi ambasadų, konsulatų, karinių dalinių bei gynybos įstaigų (tiek prekių, tiek paslaugų) sandoriai su nerezidentais. Ši kategorija skirstoma į ambasadų ir konsulatų paslaugas, karinių dalinių bei įstaigų paslaugas ir kitas valdžios sektoriaus prekes ir paslaugas.</p>
3.4. Skaičiavimo metodai (įvertinimas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)	Mokėjimų balanse visos operacijos (taip pat ir paslaugų) įvertinamos rinkos kainomis, t. y. kainomis, už kurias pardavėjas pasirengęs parduoti prekę, paslaugą ar finansinį turtą, o pirkėjas pasirengęs tą kainą sumokėti. Operacijos užsienio valiuta perskaičiuojamos į eurus pagal ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ECB skelbiamus orientacinius užsienio valiutos santykius.
4. Tikslumas ir patikimumas	
4.1. Duomenų šaltiniai	<p>MB paslaugų statistikai rengti naudojami įvairūs informacijos šaltiniai – statistinės ataskaitos, statistiniai registrai, administraciniai šaltiniai, apklausos, Lietuvos banko apskaitos, tarptautinių organizacijų, kitų šalių ir žiniasklaidos duomenys.</p> <p>Paslaugų statistikos duomenys surenkami statistinių ataskaitų pagrindu. Dalį statistinės atskaitomybės formų tiesiogiai iš šalies ūkio subjektų renka Lietuvos bankas, dalį – LSD.</p> <p>Pagrindiniai paslaugų duomenų šaltiniai</p> <p>Pirminiai duomenys apie Lietuvos ūkio subjektų suteiktas paslaugas nerezidentams (paslaugų eksportą) ir nerezidentų suteiktas paslaugas Lietuvos rezidentams (paslaugų importą) gaunami iš įvairių šaltinių.</p> <p>Pagrindiniai paslaugų pirminių duomenų šaltiniai yra šie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos statistikos departamento statistinės ataskaitos: <ul style="list-style-type: none"> - Įmonės finansinės-komercinės veiklos su nerezidentais ketvirtinė statistinė ataskaita F-06, - Įmonės, teikiančios turizmo ir išankstinio užsakymo paslaugas, ketvirtinė statistinė ataskaita F-09, - Apgyvandinimo paslaugų ketvirtinė statistinė ataskaita HOT-01, - Privataus apgyvendinimo paslaugų ketvirtinė statistinė ataskaita HOT-02, - Išvykstamojo turizmo statistinio tyrimo anketa TUR-02 (pirminiai Lietuvos gyventojų apklausų duomenys: kelionių, nakvynių skaičius, kelionės tikslas, naudojama transporto priemonė, apgyvendinimo tipas, aplankyta šalis, išlaidos, - Atvykstamojo turizmo statistinio tyrimo anketa TUR-04 (pirminiai užsieniečių apklausų duomenys: kelionių, nakvynių skaičius, kelionės tikslas, naudojama transporto priemonė, apgyvendinimo tipas, nuolatinė gyvenamoji šalis, išlaidos), - mėnesinė statistinė informacija apie keleivių skaičių oro uostuose,

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
	<ul style="list-style-type: none"> - mėnesinė statistinė informacija apie prekių eksportą ir importą, - ketvirtinė statistinė informacija apie netiesiogiai apskaičiuotas finansinio tarpininkavimo paslaugas. <p>2) Kiti paslaugų duomenų šaltiniai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, - Lietuvos Respublikos finansų ministerija, - Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, - Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, - Lietuvos bankas, - Lietuvos bankas tiesiogiai renka paslaugų statistikos duomenis iš šalies pinigų finansų įstaigų (PFI), - mėnesiniams paslaugų duomenims skaičiuoti naudojami Tarpžinybinės mokesčių duomenų saugyklos duomenys.
4.2. Statistiniai metodai	<p>Frachtas</p> <p>LSD užsienio prekybos prekių importas įvertinamas c.i.f. verte (angl. <i>cost, insurance, freight</i>), o prekių eksportas – f.o.b. (angl. <i>free on board</i>) verte. Vadovaujantis mokėjimų balanso sudarymo metodika, užsienio prekybos eksporto ir importo apimtis apskaičiuojama f.o.b. kainomis, kai statistinė importo vertė neapima muito ir vidinių mokesčių. Todėl, sudarant mokėjimų balansą, atliekamas koregavimas – iš prekių importo vertės atimamas frachtas (su prekių gabenimu susijusios išlaidos). Frachtas skaičiuojamas pagal atskirą transporto rūšį ir atsižvelgiant į tai, iš kurios šalies vežamas kroviny. Apskaičiuotos krovinio transportavimo išlaidos pridedamos prie transporto paslaugų, o išskaičiuotos su krovinio draudimu susijusios išlaidos įrašomos į draudimo (krovinių) paslaugas.</p> <p>Netiesiogiai apskaičiuotos finansinio tarpininkavimo paslaugos (NAFTAP)</p> <p>Ne finansų ir finansų bendrovių, valdžios sektoriaus paskolų ir indėlių likučių bei jų palūkanų duomenys pateikiami LSD, jis apskaičiuoja NAFTAP komponentų kreditą ir debetą. LB gautus duomenis iš LSD paskirsto pagal geografinį pjūvį (pagal indėlių ir paskolų palūkanas).</p> <p>Kelionių paslaugos</p> <p>Kelionių paslaugoms apskaičiuoti naudojami pirminiai duomenys apie asmenų, į Lietuvą atvykusių iš ne ES šalių ir išvykusių į šias šalis, skaičių, kuriuos kas mėnesį teikia Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, LSD pateikiami atrankinių tyrimų duomenys apie Lietuvos piliečių išlaidas užsienyje ir užsienio piliečių išlaidas Lietuvoje, kelionės tikslą bei ketvirtinių statistinių ataskaitų duomenys apie viešbučių, sveikatingumo įstaigų ir turizmo agentūrų teikiamas paslaugas.</p> <p>Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos</p> <p>Niekur kitur nenurodytos valdžios sektoriaus prekės ir paslaugos yra apskaičiuojamos naudojant Finansų ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos bei Tarpžinybinės mokesčių duomenų saugyklos pirminius duomenis apie užsienio valstybių ambasadoms ir konsulatams grąžintą PVM.</p>
4.3. Duomenų teisingumo patvirtinimas	<p>Paslaugų duomenys skaičiuojami naudojant Išorės sektoriaus statistikos informacinę sistemą. Kaip ir viso mokėjimų balanso atitinkamų straipsnių, paslaugų duomenys tikrinami vidinio nuoseklumo ir nuoseklumo per atitinkamą laikotarpį požiūriais. Papildomai gauti duomenys palyginami (derinami) su atitinkamais kitų statistikos šaltinių duomenimis. Sudarant pirminius statistinius duomenis ir rengiant apibendrintą statistinę informaciją naudojamos įvairios tam tikslui sukurtos (ir nuolat atnaujinamos) programinės priemonės.</p>
4.4. Duomenų revizijos	<p>Sudarius ketvirčio mokėjimų balansą, tikslinami ankstesni to ketvirčio paslaugų mėnesių duomenys. Sudarius ataskaitinių metų antrojo ketvirčio duomenis, revizuojami pirmojo ketvirčio duomenys. Pirmą kartą ataskaitinių metų visų ketvirčių duomenys revizuojami sudarant ketvirtojo ketvirčio ir metų duomenis praėjus trims mėnesiams po ataskaitinių metų pabaigos (kitų metų kovo mėn.). Revizuojant ketvirtinius duomenis, dar kartą revizuojami ir mėnesiniai duomenys.</p> <p>Galutiniai ataskaitinių metų ketvirtiniai ir mėnesiniai duomenys (revizuojant kovo mėn. skelbtus duomenis) parengiami praėjus devyniems mėnesiams po ataskaitinių metų pabaigos.</p> <p>Ataskaitinių metų rugsėjo mėn. gali būti revizuojami trejų metų mokėjimų balansų, kartu ir paslaugų, duomenys (ketvirtiniai ir mėnesiniai).</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Paslaugų eksportas ir importas
5. Duomenų tinkamumas	
5.1. Duomenų periodiškumas ir savalaikiškumas	Paslaugų duomenys skaičiuojami ir skelbiami: <ul style="list-style-type: none"> - suvestiniai mėnesio duomenys mėnesio mokėjimų balanse praėjus 44 dienoms ataskaitiniam mėnesiui pasibaigus; - išsamūs ketvirčio duomenys ketvirčio mokėjimų balanse praėjus 82 dienoms po ataskaitinio ketvirčio pabaigos; - paslaugų eksporto ir importo pagal šalį ketvirčio duomenys (kartu su ketvirčio mokėjimų balansu); - išsamūs paslaugų eksporto ir importo pagal paslaugos rūšį ir šalį ketvirčio duomenys bei bendra LB ir LSD paslaugų duomenų apžvalga skelbiami ketvirčio, sekancio po ataskaitinio ketvirčio, paskutinę darbo dieną.
5.2. Suderinamumas (vidinis suderinamumas, suderinamumas tarp sektorių ir tarp statistikos sričių)	Mėnesiniai, ketvirtiniai ir metiniai laiko eilučių duomenys mokėjimų balanse, kartu ir paslaugų duomenys, yra nuoseklūs. Skirtumai tarp pirmų trijų ketvirčių pirminių duomenų ir metinių duomenų yra pašalinami, kai skelbiami metiniai galutiniai duomenys. Sudarius ketvirtinius mokėjimų balanso duomenis, tikslinami kiekvieno to ketvirčio mėnesio duomenys.
6. Prieinamumas	
6.1. Duomenų sklaidos formos	Mėnesiniai ir ketvirtiniai mokėjimų balanso paslaugų duomenys skelbiami: <ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos banko interneto svetainėje mokėjimų balanso srityje - Lietuvos banko interneto svetainėje paslaugų eksporto ir importo srityje - Mokėjimų balanso paslaugų apžvalgoje - Eurostato duomenų bazėje Lietuvos bankas paslaugų duomenis teikia ECB, Eurostatui, TVF ir EBPO pagal nustatytus duomenų pateikimo reikalavimus ir terminus.
6.2. Išankstinis duomenų skelbimo kalendorius	Mėnesinio ir ketvirtinio mokėjimų balansų ir paslaugų duomenų skelbimo datos pateiktos duomenų skelbimo kalendoriuje .
6.3. Kita informacija	–
Metaduomenų atnaujinimas	Metaduomenys atnaujinami kartą per metus arba kai įvyksta esminiai metodikos pakeitimai. Metaduomenų atnaujinimo data: 2018-04-20